

קימונו

אחד האובייקטים המזוהים ביותר עם תרבות יפן הוא הקימונו. פירוש המילה "קימונו" הוא "משהו שלובשים" או בפשטות, בגד, מלבוש. במקור היה הקימונו לבוש של פשוטי העם או בגד תחתון של האצולה ביפן, והחל מהמאה ה-16 הפך לפריט הלבוש העיקרי של שני המינים בכל המעמדות. רק במאה ה-17 התחדדו ההבדלים בין בגד של נשים לבין בגד של גברים. מאז הוצגו לראשונה ביפן בגדים מערביים באמצע המאה ה-19, נעשתה הפרדה במינוח בין בגד מערבי לבגד יפני. כאשר התחילו ללבוש ביפן בגדים מערביים באורח יומיומי, המילה קימונו קיבלה משמעות של "בגד יפני מסורתי".

לקימונו גזרה פשוטה ושטוחה התפורה בקווים ישרים בצורת האות T, והוא מתאים לתרבות ולאורח החיים היפני המסורתי. במערב נהוג להתאים את הבגד לגוף האישה, ואילו ביפן צורת קימונו אחידה.

לובשים את הקימונו כאשר כנף הבגד השמאלית מונחת מעל הימנית ונקשרת באמצעות אבנט הנקרא OBI. תחתיו מקופלים עודפי הבד להתאמת האורך. כאשר אישה לובשת קימונו, מושכים לאחור את הצווארון כדי לחשוף את הצוואר.

ויצוב הקימונו - צבאים, סמלים ומטאפורות

הדוגמה שעל בד הקימונו בעלת משמעות רבה. הצבעים והמוטיבים המשמשים לקישוט מגדירים את הזהות החברתית, הגיל, המגדר, עושר וטעמו האישי של הלובש. מוטיבים מסוימים יכולים להביע רגשות מסוימים או להתייחס לעונה או לאירוע. קימונו של נשים צעירות מקושט בשפע צבעים בהירים. לעומת זאת, צבעים עדינים נחשבים הולמים יותר עבור קימונו של נשים מבוגרות. השרוולים של קימונו של צעירות הם ארוכים, אך מקצרים אותם לאחר נישואיהן. לקימונו של גברים שרוולים קצרים יותר, אבל הצבעים והדוגמה מאופקים יותר.

הדוגמאות המעוצבות על בד הקימונו מייצגות את הטבע, כמו למשל ויסטריה או תלתן, ולעיתים קרובות מתייחסות לעונות השנה באמצעות מוטיבים כמו עיטורי חרציות או פריחת הדובדבן. העגור לדוגמה, אחת הציפורים הפופולריות לעיטור אריגי הקימונו, הוא סמל לחיים ארוכים ולמזל בחיי הנישואין.

גם לצבעים הקשר תרבותי ומטאפורי. שחור, למשל, מתקשר למים, לצפון, לחורף ולחוכמה, ואילו אדום - הצבע הפופולרי ביותר המתקשר לחושניות, קסם וחרון הנעורים, מסמל אהבה חושנית אך חולפת, ולכן מתאים ללבוש של נשים צעירות. לעומתו צבע סגול, שמופק מצמח בעל שורשים ארוכים במיוחד - מסמל אהבה נצחית.

קימונו כיום

בתום מלחמת העולם השנייה, רבים החלו לראות את הקימונו כסמל לעברה של יפן הפיאודלית או כסמל לדיכוי נשים, ורוב היפנים החלו ללבוש בגדים מערביים. כתוצאה מכך הקימונו הפך לנחלתם של בני הדור המבוגר יותר, גיישות, שחקנים בתאטרון מסורתי: קבוקי ונו, ועובדים במסעדות מסורתיות, או משתתפים בקבלות פנים רשמיות, חתונות, הלוויות, טקס תה וטקסי סיום בבתי ספר.

אולם, בשלהי המאה ה-20 הקימונו קם לתחיה. קימונו מיד שניה הפכו מבוקשים בקרב הצעירים אשר מעצבים אותם מחדש או משלבים אותם עם פריטי לבוש אחרים, ובעונת הקיץ מציעות חנויות הכל-בו שפע של יוקטה (קימונו כותנה). נראה כי הקימונו הופך שוב, כפי שהיה בעבר, לפריט אופנתי.